

САНЯ ОЛОЖ

ХАҢАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 87 (7160) ● 1991 жыл. От ымын 20 күнэ. Суббота ● Сыаната 8 харчы

ОРОЙУОН СОВХОЗТАРА БЫЙЫЛ 34216 ТОННА ОТУ, 14730 ТОННА СИЛЭЙИ БЭЛЭМНИЭХТЭЭХТЭР, БЫТААРЫЫ УЛАХАН—БЭБЭХЭЭНИ ТУРУГУНАН 593 ТОННА ОТ КЭБИНИЛИННЭ

ҮЛҮМНЭХЭР ҮТҮӨ КҮННЭР

(Репортаж)

Төлөйгө тийээт Афанасий Дмитриевич Дьячковский толору механизацияллаах звенота Аччгыт Боргуулаах дизи алааска баарын интиитибит.

Күн ортото, Онүрүк куйаас таннары сатылаан турар. Звенота баран илэбит. Сотору илэг алаас тардымта арыдык тына густа. Охсуллубут от субуулар тагалайдаан нөһүнүлэр. Агрегаттар от муунаан, кэбиһен үлэлээн күнсүтэ сылдылар. Обургу от түһэ туолан эрэр. Быйылгы дымл снэринэн холостохко алаас сан оттоох эбит.

Бу сннэй эт булар муунаһын итин тыннын ингериммэнтиһэн сылдыар үлэ дьонугар туох сонунуомас кыһалда, туруорсуу баар буолуой?

—Ахсыс олпугун кэбиһэн тустээн эрэбит. Уопсайынан ылан эттэхкө, 20-чэ тонна оттоннохлут буолуо. Үүнү, ханнык эмэ да буоллар, баарын сыгы, мнах того кэһиң издэгэн эрэллэр. Күрүө-хаһаа тугуллубатын куһағана итэ. Сүөһү айарыттан былдыһан оттуубут, —звеньевой көстөн турар кырдыгы этэр.

Механизированнай звено 600 тонна оту собо-туопаналыар былааннаах. Кинилэр билигин СПТ-60 агрегаты боруобалымылар эбит. Агрегат үчүгэйдик үлэтир. Сотору ону арыйып кэбүчүчү оттоох ходоуһаларыгар кыһинларитэр туһаныахтара.

—«Агреснаб» нөһүө санаа көсөлүк кэлбитэ да, онто-манта ыһыллан-тобуллан, этэргэ дымл көндөй көхсө эрэ баар. Сыды быһа күүтэн-күүтэн баран итинник садаараламыты ыларбыт, кырдыгы, абалаах боғайы. Ол бойлөлөхлөт билигин туһата суох турар. —Дизэтэ Афанасий Дмитриевич,

Отчуттары төрийин итэвэстэрэ итинэй эрэ бүһпэттэр. Холобур, звено дьонно эт кэсирбэлэриң ылабакка, саахарга тиһиммэннэ охороллорун эттилэр. Кинилэр Чурапчыттан кэлэр эбит. Үгүстэр лэппизекэ үтэлээхтэр. Маралаһыттары бөһөһөннэ оһоро алдынан килэби астаабагара бы-

хайдах оттонор-мастанар дизи болпуруос тула издиллибит.

—Сотору кэбиһан маннаады муһас алаастар отторун куура-хата иллитиринэ өрүсүнэ ылардыгы дэвэбит. Үрөх тардылаах өртө куураһыта тулуктаһыа этэ. —звеньевой кэпсэһин салдыр. —Бийиһи 600 тоннаны

Смирников. Звеньевой бэйэтэ волокушанан оту таһар, кэлин рулоннай пресс-подборщик үлэлиэхтээх. Бу үлэ дизи туруу билбит кыһыгыс-хогуһас дьондор ортолоругар Федосий Мансимов, Михаил Мансимов курдук тустаах дьымаларын үчүгөйдик билэр дьоннор бааллар.

Омурбан бүтэн, агрегаттар өрө тигиһэ, үлэ-

даниабыт. Почта сырымыта олус хоһуутуур. Бөл олохтоох хайыат бөһөһөтэмминэй кэһи 6-7 конук буолан баран Төлөйгө кэлэрэ, кырдык, жини астынарарыадай?

—Бу звено оһко ним-хайа ниннэ кирбитэ. Маралаһыта толору механизациялаах звенобут көсиккэ алаһан харгыстаммит үһү. Онно холостохко бу звено куһағана суохтук үлэтин садаалаата. —Дизэтэ отделение механига Дмитрий Дмитриевич Дьячковский.

Омурбан. Нарыһыан олорон кэпсэтин улам улам отделение быйыл

ыллахтыгына, көдө-илии звенота 150 тоннаны, сылдыһыттар звенолара 180 тоннаны оттоохторуна, сннлэсчигэрбит 300 тоннаны траншеяларга уктахтарына, от снн баар буолуоҕа. Үүө-хара үрэгин сүннүгэр сытар 180 гектардаах элбэх сылдыах от ыһылыбыт баһынаалаахпыт. Онтубут халпыктын эмэтин үүлүөх курдук, Мантан оту ыларбыт үчүгэй этэ.

Манна оту оустарымыта икки сметанан Петр Хоюганов уонна Семен Нестеров сылдылар. Муостарааччылар — Григорий Романов, Кирилл

лээн, нимэн-хаман алааска того суулан мнрдилэр. Эдэр туслуттар Петр уонна Спиридон Хоюгановтар түһэ туолара чу-гаһаабыт от үрдүгөр ыстанан тардыстылар. Оту түүтэх-түүтөх үмүрү хар-баан атырдыаха түһэрэн күүрөнчөлөһүнэн бардылар.

Эйэ-дэмнээх, түмсүүлэх үлэ туһуга буолан өссө биир от түһэ туолан томтоһон иста. Отчуттар гнэтэйлэр. Кинилэр бүгүн Аччгыт Боргуулаады бүтэре охсон, сарсын атын алааска көһөн тин-инэхтээхтэр.

с. попов,

АРАЙ ХАҢААЙЫН ЫМАХ ГЫММАТЫН

Словесие отделение звеноларга ордухтаах ба-быыл онно биеэ звено-ну төрийдэ. Оттон үһэ Амма угур тарыста. Ити-лэртөн 900 тонна былаан-наах толору механизация-лаах звенону үлэһэ оһи-таах, түс-бас кырдыа-сыт Н. П. Федоров сала-йар. Сылдыһыттар оттуур звеноларыгар эмнэ хайыс да емлын С. В. Федоров стирнайдыр. Кинилэр былааннара 400 тонна.

Ол көдө-илии звенотугар балачка мннлэһиннээх буолсу. Онон маратугу көпөгөргө туруорсаллар эрээри, кыһалыа суох курдук. Кинилэр эрэ бу-луо дуо, атыттар дараны ходоуһаны көпөгөһүргө ту-руорсаллар. Ол орунаах Быйыл Амма уута ходоу-һаларга таһыбата, Үү-нүү былдырыһыгыта тий-бөт. Звенолар эһин Хат үрэгиттан сирн туруор-субуттарың ким да бы-лаарбата. Дьнгэр, отде-ление ходоуһата биллэ-рик кыһараата. Баар-суох бастың ходоуһаларын — Ойуун Уулаабыт, Лыла-тааныны, Бурдаһай ит-тылын—баһынаа оһосту-бута. Олор онуларгагар атын сир аһамкыта. Онон техинна өртүнэн ыһахтаах

звеноларга ордухтаах ба-лаһыннаһаңа үөскөһиңт курдуктар.

Бөһүөлэң сүөһүтүн мач-иһронэ эмнэ ыһараата, Ити берыта—сирн-уоту былааннаһаңа снэгэз суо-дугтан, Оройуон салайар ортаннара даһаны собо-вьестары уруукута оһсон оттоох-мастаах дьонунан аараллар. Ол да иһин буолуо, туруорсууну өһөө-бөттөр.

Кэтөх сүөһүлээхтэргө бериллээхтээх сельсовет сирн фондатың үкээ күөл дьытыһаһаһар, уулаах, дулдаһаах, олору тэгэ хае эмэ көстөөх, өтөрү-нэн-наарынан оттоһомтох үрүйэ төрдүлэриңер баар. Оттон сирн, сүрүннээн, кырдыаһас, үлэни-хамнаһы кыһыбат дьон аһаталлара биллэр эбөөт. Сир сүөһү иһиттэн аһаан-танһан оло-роһ тыа киниһигэр тыһи суолталаах болпуруос. Онон быйыл сирн аһа-һыны көһилсөннэ астым-мат, Соххоһуг директора маны быһаарыа дьэң эрэм-минит. Бу дьымалада ити-ни позиция кайдарыһ? —ону билдэхтиһиң ба-дарыбыт.

А. МАКАРОВ. (Хайыат оһиң, көрр.)

ХОДУБАТТАН СОНУННАР

Быйыл оттообун хайдах быһымың-майгыта ба-рыахтааҕа билиһиң. Үрөх-тэри хайыс оһсубута, алаастарга аһыга турбу-та бөһилэһиңа. Онноһор хайдах да сыһа өһгөөөх содус буолар «Мннлэһа-һы» совхозна үүнүү мөһ-төх буолар иһиһилээх. Ол эрээри бастаһы барылла-һын быһымыттан, мнэ-тэһэ сэрбөһити барытын ыһылаах болдыахко оттуур-сорук турар. Онон от-туохтаах сүрүн звенолар көһилиһилээх оттору ы-ралаан да буоллар эбэх-лэр.

Бэбэһэни туругунан оройуон совхозтара 593 тонна оттоһулар. Итин-тэн 90 тоннага Эрилан Эристийн аатынан уонна 83 тоннага Карл Маркс аатынан совхозтар ирээт-тэригэр тиһсар. Карл Маркс аатынан совхозна 9 звено үлэтир. Ходоу-һа 157 иһин оттуур. Таатта өһгөннээһи баар-суох баһтаамалаах сирдэ-ригэр А. Д. Куличкин Уонна Е. С. Собанин са-лайар сүрүн звенолара оттуулар. Баһаһа, Хою-дуга А. Е. Смирников, В. Н. Гоголев, Д. В. Хоюта-нов, В. Х. Яковлев сү-рүннээн көһөнөн-мнннээн оттуур звенолара баал-лар. Оттон В. В. Тосни-наах Тыатыһыттанан сыл-дыаллар. Бу звенолар ити көһилиһилээх отторун сэр-гэ 660 гектар охсуулаах-тар, 369 гектар муһ-һуулаахтар.

нарыгар, Карл Маркс аа-тынан совхоз эмнэ Амма оройуонугар көһөн от-туурга мннлэһиттэр тийһиң көпөгөһини ыһыттылар. Ралсовет президиума Ам-ма уонна Нюотара угур үрөхтэриңтэн биир да сов-хоһу матарбанна өлүүлэ-тэ-чаастаата.

Хайыа да үлэһит дьон бараһсаң от аһыһа үүм-мөннэ ыһыттарымыга кирбиттэре баар суол. Баары сиринэн, хоһууһан оттуурга дьулдуур, сата-был наадатын, сыра-сыл-ба эрөһиллэриң да өй-дөөһ-санаан туран сы-һыһаһаһаллара мэддэ-һилиһит. Ол эрээри ман-на биир санаатар тоһ-роостох. Ол эбэтэр, хо-лобур, «Баһсы» совхоз уонна Эрилан Эристийн аатынан совхоз Хадаар-даһы арендаһы ирэдирня-тиета отчуттарың үлэ-лэри-хамнастарың сырда-тары, иһитиһэрэн-биллэрэн иһэри нааддалаһыһан аһ-пагтара сэмэллнэхтээх. Оттообун уустук бы-һыһаһа-майгыга барарын учуоттаан, от своднатын күннэгэ Тыа ханнаһымы-батын министерствота ир-дир. Совхозтар отторугар мөһидөр отторо эмнэ иһ-лэриһиллэр буолла. Бу государствениһ отчуоһа кытта көрдөрүллэр, тус-па граһиһан ыһылдылар. Ол түбэһинччэ эбэтэр ииң эрэ халпырыһа буолба-тах. Сир реформата ыһ-тылларынан даһаны мнэ-тээһэ төһө-хачча үүнүү кэллэхтээһэ бары өртүнэн учуоттанара, үрэгитлэрэ эмнэ баар. Онон совхоз-тар бары отчуоһа-от-чуотуһаска урагы болдом-толоохтун сыһыһаһаһа-лара, үлэни кырдыһаһа-һыт, баарыһан көрдөрө-лөрө, ыһылдыбыт бол-дыахтэргө, ол аһа күн ахсын информациялаһи иһэллэрэ аһылдылар.

Кинилэр информацияла-рыһан буолаһыһа, орду-к «Чурапчы» совхоз ну-раанна ылларда. Хаһа-һыһыта 56 тонна олто-но, атыттарга да бала-һыһаһаһа бөрдэ суох. Итиннэ иһин сирдэргэ көһөн оттуурга сир-уот көрдөһөр совхозтар да суох буолбатахтар. Ол курдук, «Чурапчы» совхоз Нам уонна Амма оройуон-

Р. СОФРОНОВА.

ШЕФТЭХЭН ҮЛЭЛЭХЭИҢ КЭҢИИР

Соторуаадыта «Вахсы» совхоз Толооһоһуу отделениеһы уонна райпот-ребсоюз үлэһиттэре көр-сөһнөр шефтэһэн көмөлө-сүһүүнү салгыһы көпөгөһи туһуһан болпуруову дьүүл-ластилэр. Быйыл икки өрүүттөн түһэрсиллибит дуоһаһар урукулардаһар

уратылардаах уонна хар-дарыта туһалаах буолбу-та бөһлөһөннэ.

—Рыһон сыһамнаһы-ларыгар кинри бастаһы хараначчытыһан. —Дизэтэ «Вахсы» совхоз партко-мун секретара Н. И. Кан-динскай.—хардарыта кө-мөлөһүһүн, дуоһаһардаһан

үлэлэһиһи төрүттэре би-геһик хуруллубуттара буо-лар. Ол курдук, райпот-ребсоюз быйыл совхоз Толооһоһуу отделениеһы-гар аһал-трантордаах зве-нону төрийән 2 км уста-лаах бүтэһи тутарса, ыраах сирдэртэн оту тнэ-һиһиңэ транспорһанан кө-мөлөһөргө, сага тутуллар

маһаһыһан өһорудовани-һын булан бнэрэргэ сорук-танна. Оттон Толооһ от-делениһета сыл түмүгүнэн эһиң аһаһа 3 сүөһүгү, кы-рыһахтаах 3 хара саһыл тириһтин бнэрэргэ соһу-лэһтэ.

Ити курдук шефтэһэн үлэлэһиһиң көһилэ кө-һигиңи, сыһала-соруга чоһ-чуланар.

«СО» көрр.

